

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2016-11-28
Besvaras senast
2016-12-07 kl. 12.00

Till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:385 Utlandssvenskar

Av naturliga skäl är valsystemet och förutsättningarna för röstning av stor betydelse för det svenska demokratiska styrelseskicket. Det är därför viktigt att både ansvariga myndigheter och lagstiftande församling är lyhörda för de synpunkter som framförs från väljare gällande brister och förbättringsmöjligheter i hur valen genomförs. Det låga valdeltagandet bland utlandssvenskar kan ha många orsaker. I de delar det beror på sådana hinder som står inom myndigheternas och lagstiftarens makt att undanröja är det också rimligt att så sker.

En synpunkt som förekommer bland utlandssvenskar rör röstningen vid utlandsmyndigheterna. Efter valet 2014 framfördes från flera håll kritik mot bristande öppettider. I Demokratiutredningen (SOU 2016:5) föreslås att öppettiderna på svenska utlandsmyndigheter och honorära konsulat ska utökas inför de allmänna valen för att underlätta röstandet bland denna väljargrupp.

Utlandsmyndigheterna avgör själva sina öppettider, och Valmyndigheten rekommenderar att de håller öppet åtminstone någon kväll eller helgdag för att underlätta för människor som har svårt att vara frånvarande från jobbet på dagtid. Den kritik som framförts handlar framför allt om just svårigheter att komma ifrån jobbet för att ta sig till konsulatet eller ambassaden. Det är rimligt att anta att ökad tillgänglighet i form av ökade öppettider och fler tillfällen på kvällar och helger skulle innebära att fler får praktisk möjlighet att rösta. Situationen kan dock se olika ut beroende på vilken utlandsmyndighet det rör sig om. Vissa myndigheter har förhållandevis bra tillgänglighet medan andra fortfarande har ganska stor förbättringspotential.

Vi har låtit riksdagens utredningstjänst göra rapporten *Röstning från utlandet* (dnr 2015:205). Där finns bland annat tider för röstmottagning redovisade från 12 utlandsmyndigheter på olika platser i världen, och man kan konstatera att en stor andel av dem enbart hade öppet för röstmottagning någon enstaka lördag eller söndag och att antalet vardagar som det var möjligt att rösta efter klockan 17 var få. Om en ambassad i en av världens storstäder har öppet för röstning klockan 9–12 kanske en röstande måste offra en halv arbetsdag för att ta sig mellan sin arbetsplats och ambassaden. Det är lätt att inse att många då inte kan prioritera att rösta.

Eftersom tiden under vilken röstmottagning kan ske vid utlandsmyndigheterna

är begränsad både vad gäller start- och stopptid är det extra viktigt att det, under den tidsperiod röstning är möjlig, är lätt för utlandssvenskar att avlägga sin röst. Öppettiderna, inte minst vad gäller öppethållande på kvällar och helger, bör därför inför kommande val förbättras.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Margot Wallström:

Vad tänker ministern och regeringen göra för att förbättra möjligheterna för utlandssvenskar att rösta i nästa val?

.....

Patrick Reslow (M)

Överlämnas enligt uppdrag

David Carvajal